

LYNN AUSTIN

*Als ik
Jou was*

ROMAN

Als de wegen van twee vrouwen scheiden na de Tweede Wereldoorlog,
besluit de een het leven van de ander te leiden

Proloog

Londen, november 1945

Eve Dawson schoot overeind in bed. Er bonkte iemand op de deur. Buiten huilden sirenes, steeds harder, steeds dichterbij. Ze sprong uit bed, alles in haar schreeuwde dat ze naar de schuilkelder moest rennen. Maar nee. De oorlog was voorbij.

Het gebonk werd steeds dringender. Met onhandige, nog half slaperige bewegingen stak ze haar armen in de mouwen van haar ochtendjas. In het smalle bed naast haar kwam haar huisgenootje Audrey overeind. ‘Wat is er aan de hand?’

‘Geen idee.’ Half struikelend baande Eve zich een weg door het allegaartje aan meubels in hun appartementje en deed de deur open. Een politieagent. Buiten adem, alsof hij zojuist een hardloophwedstrijd had gelopen. ‘U moet naar buiten. Nu meteen! Er is een blindganger gevonden in het puin aan de overkant van de straat. Vlug, vlug!’ Wild gebarend spoorde hij hen aan om met hem mee naar beneden te gaan.

‘Ik ben er niet op gekleed,’ zei Audrey vanachter Eve. Echt iets voor haar. Eens een dame, altijd een dame.

‘Daar is geen tijd voor!’ zei de agent. ‘Als dat ding ontploft, wordt het hele blok weggevaagd. Jullie moeten naar buiten! Nu!’ Hij liet hen in hun pyjama achter in de deuropening en bonkte op de deur van de burens met dezelfde dringende boodschap.

Eve griste haar jas van de kapstok, stak haar voeten in de eerste de beste schoenen die ze zag. Audrey ging rustig en weloverwogen te werk en zocht in de stapel schoenen, alsof ze wilde kiezen welk paar het beste bij haar pyjama paste. ‘Schiet op!’ riep Eve. Ze duwde Audrey haar jas in haar armen. ‘Ik wil

niet dood vandaag, jij wel?’ Ze trok haar mee naar de trap.

Ze waren bijna beneden, toen Audrey bleef staan. ‘Wacht! Mijn tas! Daar zitten mijn identiteitskaart en bonboekje in.’ Ze draaide zich om.

Eve rukte haar mee. ‘Niks ervan. Die zijn het niet waard om voor te sterven. Ik blijf liever leven!’ Ze dacht aan de piepkleine baby die in het verborgene in haar buik groeide, en voor het eerst wilde ze dat haar kind ook bleef leven.

Toen ze de buitendeur opendeed, sloeg de koude wind haar in het gezicht en blies door haar niet dichtgeknoopte jas en dunne pyjamabroek heen. Ze rilde. De opkomende zon kwam nog maar net boven de wolken uit en bood geen warmte. Aan de overkant van de straat liep een ploegje soldaten uiterst voorzichtig door de berg puin en bakstenen. Arbeiders waren afgelopen week van vroeg tot laat bezig geweest om het puin te ruimen. Eve rilde weer. De blindganger had elk moment kunnen afgaan.

‘Deze kant op... deze kant op,’ spoorden de politieagenten aan. ‘Vlug, vlug. Doorlopen.’ Ze dreven iedereen de straat uit, weg van de plek waar de bom lag. Uit aangrenzende gebouwen voegde een stroom verbijsterde mensen zich bij de rij vluchtende mensen. Eve dacht terug aan die vreselijke maanden van de Blitz. De panische spurts naar schuilkelders als de sirenes loeiden. Het voortstropelen in het donker van de verduistering. Maar de oorlog was drie maanden geleden geëindigd.

‘Ik dacht dat we nooit meer voor bommen zouden hoeven vluchten,’ zei Audrey. ‘Ik dacht dat we niet meer voor ons leven zouden hoeven vrezen.’ Ze was buiten adem en ging wat minder hard lopen.

Eve paste haar tempo aan het hare aan, ook al wilde ze liever rennen. Ze had altijd harder kunnen rennen dan Audrey. ‘Nou, het lijkt erop dat we het mis hadden.’

‘De nazi’s hebben dit blok een jaar geleden verwoest. Niet te geloven dat die bom daar al die tijd heeft liggen wachten om af te gaan.’

‘Dat bewijst maar weer eens hoe broos het leven is.’ Het was

een van de vele lessen die Eve tijdens de oorlog geleerd had. Het ene moment leefden geliefden nog, het volgende waren ze dood. Verdienende dit kwetsbare kindje in haar buik ook niet een kans om te leven? Zodra ze weer naar huis zouden mogen, zou ze het adres van de illegale arts die bereid was om de ingreep te verrichten, weggooiden. Of misschien zou de blindganger zijn naam samen met al het andere in de as leggen. Misschien was dit een teken van God – of wie het ook was die alles bestuurde – dat ze dit moest doen.

Ze kwamen bij het eind van hun huizenblok. Een andere agent wees naar een kerk aan de overkant van de straat, die tijdens de Blitz als schuilkelder had gediend. Ze repten zich de stenen trap af en dromden samen met honderden andere mensen in pyjama en ochtendjas, wachtend tot experts de bom onschadelijk hadden gemaakt. Eve had alle tijd om te denken aan alle dingen die ze had willen redden. Audrey had gelijk toen ze zei dat ze haar tas nodig had. Het zou heel veel moeite kosten om al haar identiteitsbewijzen en bonboekjes te vervangen.

‘Hoe laat is het?’ vroeg Audrey. ‘We komen te laat op ons werk. Denk je dat de kerk ons gebruik wil laten maken van de telefoon, zodat we kunnen bellen om het uit te leggen?’

Eve keek op haar horloge, een cadeau van Alfie. ‘Het is te vroeg om te bellen. Het is nog niet eens zeven uur. Echt, Audrey, waar jij je al niet druk om maakt!’ Eve droeg het horloge altijd, zelfs ’s nachts. Als de blindganger inderdaad afging, had ze in elk geval nog iets wat haar aan hem herinnerde.

Audrey schoof wat dichterbij naar haar toe en dempte haar stem. ‘Eve, hoor eens. Ik moet je een geheim vertellen.’ Eve moest haar lachen inhouden. Typisch Audrey om zo serieus, zo dramatisch te doen.

‘Moet ik met mijn hand op mijn hart beloven dat ik het niet zal verklappen?’ vroeg Eve.

Audrey lachte niet. ‘Volgens mij ben ik zwanger.’

Eve kon op het nippertje voorkomen dat ze *ik ook* zei. Ze hadden de afgelopen zes jaar alles samen gedaan, dus tja,

waarom niet allebei een baby? Ware het niet dat Audrey een man had en Eve niet. ‘Gefeliciteerd,’ wist ze uit te brengen, terwijl ze haar omhelsde.

‘Ik heb het nog niet aan Robert geschreven. Dat durf ik niet zo goed. Het was een ongelukje. We hadden voorzorgsmaatregelen getroffen...’

‘Hij zal er heel blij mee zijn,’ zei ze, terwijl ze even in Audreys hand kneep. ‘Vooral als het een jongen is. Wil niet iedere man een zoon?’ Te laat herinnerde ze zich hoe dol Audreys vader op zijn zoon was geweest, en zijn dochter al die jaren genegeerd had. Had ze maar op haar tong gebeten!

Audrey leek het niet gehoord te hebben en vervolgde: ‘Vanmorgen, met die bom, besepte ik hoe graag ik van nu af aan goed op mezelf wil passen. Tijdens de oorlog hebben we ons leven zo vaak op het spel gezet, en het leek niet uit te maken, omdat niemand wist wat de volgende dag zou brengen, of we het zouden overleven, en of de nazi’s het Kanaal zouden oversteken en ons zouden vermoorden. Maar de oorlog is voorbij en Robert heeft het er levend vanaf gebracht, en ik wil er ook voor zorgen dat me niets overkomt tot het tijd is om naar Amerika te verhuizen en me bij hem te voegen. Ik wil dat onze baby ook blijft leven.’

‘Wat wil je daarmee zeggen?’

‘Dat ik vertrek uit Londen. Dat ik naar huis ga, naar Wellingford Hall.’

Eve zweeg even. Toen zei ze: ‘En je baan dan? En ons appartement?’

‘Ik ga mijn ontslag indienen. Vandaag nog. Je hebt vast zo een nieuwe huisgenoot.’

Het zou toch ooit gebeuren. Zodra de bergen papierwerk uitgezocht waren, zou Audrey Engeland verlaten en haar echtgenoot naar zijn vaderland Amerika volgen, dat wist Eve. Deze bom die in hun leven was gevallen, was een voorbode van verandering. Voor hen allebei.

‘Ik zal je missen, Eve,’ zei Audrey.

‘Ik jou ook.’ Eve zou weer alleen zijn. Alleen om alle beslis-

singen en veranderingen het hoofd te bieden die een vaderloos kind met zich mee zouden brengen. Waarom had ze aangenomen dat Audrey altijd naast haar zou blijven staan? Dat Audrey haar altijd nodig zou hebben?

Drie lange uren later liepen ze de keldertrap op, was de blindganger onschadelijk gemaakt en de omgeving doorzocht op meer verborgen gevaren. 'Ik loop voor gek met mijn pyjama aan,' zei Audrey toen ze weer op straat stonden.

'We zijn niet de enigen.' Eve wees naar de andere rillende mensen die zich onder de grijze novemberhemel naar huis repten.

Audrey ging vlug naar binnen zodra ze de voordeur van hun appartement bereikten, maar Eve bleef nog even staan en keek naar de vertrouwde berg puin aan de overkant van de straat. De politie en de soldaten vertrokken. Arbeiders gingen met hun schoppen en kruiwagens weer aan de slag tussen de stenen. Ze kreeg het koud bij de gedachte dat zoiets dodelijks verborgen kon liggen, terwijl zij nietsvermoedend haar leven van alledag leidde. De blindganger had ieder moment kunnen ontploffen, en haar en alles wat ze bezat weg kunnen vagen. Wat voor verborgen gevaren lagen er nog meer op haar pad?

Audrey zou naar huis gaan, naar Wellingford Hall, en daarna een nieuw thuis creëren in Amerika met haar man en kind. Maar waar was thuis voor Eve? Als ze haar kind hield, waar moesten ze dan wonen? Hoe moesten ze overleven? Eve wist wat het was om op te groeien zonder vader.

Eén dag tegelijk, zei ze tegen zichzelf. Zo had ze de oorlog overleefd. Eén dag tegelijk.

1

VS, 1950

Ze lag in een ligstoel naast het zwembad van haar schoonmoeder en genoot van de warmte van de zomerzon. Het heldere water weerspiegelde blauwe lucht en donzige wolken – tot de vierjarige Robbie er met een schreeuw in sprong, het gladde oppervlak versplinterde en haar nat spetterde met ijskoude druppels. ‘Kom erin, mama. Het water is warm!’

‘Nu niet, schat. Misschien straks.’ Ze veegde haar zonnebril schoon en sloeg haar tijdschrift *Life* open, blij dat ze even kon luieren in de soezerige warmte van de zon.

Iemand riep haar naam. ‘Juffrouw Audrey?’ Ze draaide zich om en zag de huishoudster van haar schoonmoeder op een holletje uit het huis komen. ‘Juffrouw Audrey? Neem me niet kwalijk dat ik u lastigval, mevrouw, maar u kunt maar beter even binnenkomen.’

‘Wat is er aan de hand, Nell?’

Robbie sprong weer met een grote plons het zwembad in en spetterde hen allebei nat. De huishoudster leek de koude spetters niet te voelen.

‘Er staat een vrouw voor de deur die zegt dat ze u is. Ze praat zelfs net als u. Heeft een jongetje en een hele berg koffers bij zich.’

‘Wat?’ Ze krabbelde overeind uit haar stoel en sloeg een handdoek om zich heen, alsof die haar kon beschermen.

‘Ja, mevrouw. Ze zegt dat ze Audrey Barrett is en dat de kleine jongen mevrouws kleinzoon is. Ze zegt dat we haar verwachten.’

O, nee! Nee, nee, nee! Een kille angst kroop langs haar

ruggengraat omlaag en bezorgde haar kippenvel op haar armen. Hetzelfde verdoofde gevoel dat ze altijd kort na een bomexplosie had gehad. Ze deed haar mond open, maar er kwam geen geluid uit.

‘k Wist niet wat ik moest doen,’ zei Nell, ‘dus ik zei maar dat zij en de jongen binnen moesten komen en moesten wachten.’

Haar hart beukte tegen haar ribben. Ze slikte en vond eindelijk weer woorden. ‘Ik zal met haar praten, Nell. Wil jij Robbie uit het zwembad halen en hem binnenbrengen?’

‘Ja, mevrouw.’

Ze rende op blote voeten het huis in, terwijl haar maag samenknep van angst. *Dit kan niet. Alstublieft, God... dit kan niet waar zijn.* Ze bleef in de gang staan en keek om een hoekje de hal in – en daar stond ze. Haar beste vriendin. Haar grootste angst. Ze had een klein jongetje met donker haar aan de hand. Ze had een kijkje genomen in de woonkamer van het huis, waar Nell had gestofzuigd, maar draaide zich nu om en zag haar. De ogen van haar vriendin werden groot van schrik. ‘Eve! Wat doe jij in vredesnaam in Amerika?’ Ze deed een stap naar voren, alsof ze elkaar in de armen zouden vallen, maar bleef toen staan.

Eve schrok ervan om haar echte naam weer hardop te horen. Haar hart ging tekeer. Wat zou ze deze indringer graag de deur uit willen werken en terugkeren naar een rustige middag naast het zwembad, naar het leven dat ze bijna vier jaar geleid had. In plaats daarvan zette ze haar handen in haar zij en hield zich sterk, zoals ze zo vaak gedaan had. ‘Dit is mijn huis. Wat doe jij hier?’

‘Ik ben met mijn zoon naar Amerika gekomen om de familie van zijn vader te leren kennen... Zij wonen toch hier?’ Ze keek naar de envelop in haar hand, alsof ze zichzelf daarvan wilde overtuigen. ‘Dit... dit is hun adres...’

De achterdeur sloeg met een klap dicht. Even later kwam de huishoudster binnen met Robbie. Hij had zijn plastic zwemband nog om en de druppels vielen op de parketvloer. ‘Alles goed, mevrouw?’ vroeg Nell, terwijl ze van de een naar de ander keek.

‘Alles is in orde.’ Ze liep met Nell naar de woonkamer en

zei zachtjes tegen haar: 'We woonden bij elkaar in huis tijdens de oorlog.'

'Waarom zegt ze dat ze u is?'

'Ik vermoed dat je het verkeerd begrepen hebt. Ik zal een glas ijsstee voor mijn vriendin inschenken en dan gaat ze weg.'

'En al die koffers dan? Wilt u dat Ollie ze binnenzet voor haar?'

'Maak je niet druk over die bagage. Ga maar gewoon verder met stofzuigen, Nell.' Ze wachtte tot ze weg was en zei toen tegen haar zoon: 'Robbie, wil je dit jongetje even meenemen naar je speelkamer?'

'Maar ik was nog niet klaar met zwemmen.'

'We gaan weer terug naar het zwembad als deze mensen weg zijn.' En ze moesten weg. Ze keek hem na toen hij naar de speelkamer slofte en deed haar uiterste best om haar paniek te beheersen. Toen gaf ze haar vroegere vriendin met een handgebaar te kennen dat ze met haar mee moest lopen naar de keuken. Ze pakte twee glazen uit de kast, haalde een aluminium ijsblokeshouder uit de vriezer en probeerde de ijsblokjes los te krijgen. Haar klamme vingers bleven aan het koude metaal plakken. Ze dacht terug aan de dag dat de arbeiders een blindganger hadden ontdekt aan de overkant van hun appartement in Londen, die daar jarenlang stilletjes had liggen wachten. Dat was de kracht van geheimen. Zelfs het best verborgen geheim kon ontploffen als je er het minst op bedacht was en de muur van leugens die je eromheen gebouwd had, met de grond gelijkmaken. Maar ze zou een manier vinden om deze bom onschadelijk te maken. Ze zou niet toestaan dat hij het leven dat ze weer opgebouwd had, het thuis dat ze voor haar zoon gevonden had, zou verwoesten.

Ze schonk ijsstee in de glazen, ging aan de keukentafel zitten en nam haar vriendin even op. Ze was nog altijd mooi op haar eenendertigste, met een gladde huid en amberkleurig haar, nog altijd goed verzorgd en knap. Haar vriendin was met een zilveren lepel in de mond geboren, zoals dat heet, maar door de oorlog hadden alle lepels hun glans verloren. Waar het nu om ging was

hoe ze van haar af kon komen. Ze had nauwelijks een slok van haar ijsthee genomen, was nog niet kalm genoeg om een plan te bedenken, toen Robbie weer met hangende schoudertjes de keuken in kwam, nog altijd met zijn druipende, afzakkende zwembroek aan.

‘Ik heb het warm, mama. Gaan we nu terug naar het zwembad?’

‘Waarom ga je niet spelen met je nieuwe vriendje?’

‘Hij wil niet met me mee.’ De jongen leek aan zijn moeder vastgeplakt. Eve keek eens goed naar zijn dikke, donkere haar, zijn gitzwarte ogen en het gleufje in zijn kleine kin en haar hart begon nog sneller te bonken. Ze moest hem en zijn moeder dit huis uit zien te krijgen voor mevrouw Barrett terugkwam. Eve schoof haar stoel naar achteren en stond op.

‘Ik heb thuis ijs in mijn vriezer. Hebben jullie daar trek in, jongens?’

‘Nee, ik wil in oma’s zwembad zwemmen!’ Robbie stampte met zijn blote voet op de grond.

‘Daarna. Daarna gaan we weer zwemmen. Nadat we een ijsje hebben gegeten. Kom, dan gaan we met zijn allen naar ons huis.’ Als Audrey zou zien hoe gelukkig ze hier in Amerika waren, dat ze helemaal hun plekje gevonden hadden, zou ze misschien teruggaan naar Engeland en hen met rust laten. ‘Doe je T-shirt aan, Robbie. En je schoenen. Ik zal me ook even omkleden.’ Ze glipte vlug het damestoilet in en wurmde zich in haar kleren, gehinderd door haar bezwete huid.

Zodra ze klaar was, deed ze de voordeur open om hun voor te gaan naar buiten, en struikelde bijna over de enorme stapel koffers op het stoepje. ‘Zijn die allemaal van jou?’ Hoelang was Audrey van plan te blijven? Aan de hoeveelheid bagage te zien heel lang. Eve tilde twee koffers op en zeulde ze naar haar auto. ‘Laten we hopen dat alles in de kofferbak past. Stap in, Robbie.’

‘Wacht... waarom... wat doe je?’ sputterde Audrey. ‘Ik ben hier om meneer en mevrouw Barrett op te zoeken.’

Eve gaf geen antwoord, terwijl ze de rest van de koffers in

de achterbak propte. Ze moesten weg voor mevrouw Barrett terugkwam van haar tenniswedstrijd op de countryclub en de wereld die Eve geschapen had in elkaar zou storten. ‘Stap nou gewoon in, Audrey. Ik leg het straks wel uit.’

‘Maar ze verwachten me.’

Eve rechtte haar schouders en dwong de angst uit haar stem. ‘Nee. Ze verwachten je niet. Stap in.’ Ze hield het portier aan de passagierskant open.

‘Maar... ik begrijp nog steeds niet wat jij hier in Amerika doet. Toen je Wellingford Hall verliet, verdween je in het niets. Ik had geen idee waar je naartoe was gegaan of wat er van je geworden was. En nu ben je hier in het huis van mijn schoonmoeder? Je bent me een verklaring schuldig, Eve.’

‘Ik heb je leven gered, weet je nog? Als ik er niet geweest was, was je nu dood geweest, dus stap nou alsjeblieft gewoon in. Ik zal het onderweg uitleggen.’

Eve zag dat haar woorden Audrey geschokt hadden. Ze stapte in en nam haar zoon op schoot. Tranen biggelden over haar wangen. ‘We waren vriendinnen, weet je nog? We zorgden voor elkaar. Wat is er gebeurd?’

‘De oorlog, Audrey. Die heeft ons veranderd. En we zullen nooit meer hetzelfde zijn.’

Eve draaide haar auto achteruit de straat op en reed met hoge snelheid weg. Ze reden een aantal minuten zwijgend door. Toen zei Audrey: ‘Wat is er aan de hand, Eve? Ik wil weten wat je hier doet bij Roberts familie.’

Eves hart begon nog harder te bonken. ‘Jij maakte de keuze om niet naar Amerika te gaan, weet je nog? Je besloot in Engeland te blijven. Je zei dat Wellingford Hall je thuis was en dat je er nooit meer weg wilde.’

‘Nou ja... er zijn dingen veranderd... Maar dat verklaart niet waarom –’

‘Hoe ben je hier gekomen? Boot, vliegtuig?’ Eve trapte het gaspedaal nog dieper in en reed alsof ze weer met haar ambulance door Londen stoof om gewonden naar het ziekenhuis te

brengen. Voortgestuwd door haar paniek lette ze nauwelijks op het verkeer en reed bijna langs een stopbord. Ze trapte zo hard op de rem dat Robbie van de achterbank op de grond tuimelde. Audrey, die Bobby nog steeds op schoot had, moest zich schrap zetten tegen het dashboard. ‘Sorry...’ mompelde Eve. ‘Wat zei je...?’

‘We zijn met de boot naar New York gekomen, toen met de trein, toen met de taxi – op dezelfde manier als jij, neem ik aan. Wat maakt het uit hoe we –?’

‘Hoe is het op Wellingford Hall? Ik wil alles horen over mevrouw Smith en Tildy en Robbins en George...’

‘Die zijn weg. Alle bedienden zijn weg. Vader heeft Wellingford Hall verkocht. Het is niet langer ons huis.’

Wellingford Hall – verkocht? Eve minderde vaart. Die klap moest ze even verwerken. Ze had zich altijd voorgesteld dat zij en Robbie ooit terug zouden keren voor een bezoekje, en dat alles dan nog precies zo zou zijn als zij zich herinnerde. Ze zou samen met de andere bedienden rond de tafel in het souterrain gaan zitten en over het verleden praten. En over mam.

Verkocht.

Het huis in Londen was ook weg, dus waar zou Audrey gaan wonen? *Niet hier. Alsjeblieft niet hier!* Eve schakelde terug, keek om zich heen naar het verkeer, zich nauwelijks bewust van wat ze deed.

‘Dus toen besloot je om naar Amerika te komen? Maar je bent toch zeker... ik bedoel, het is hier heel anders. Totaal niet zoals thuis...’

‘De Barretts zijn de enige familie die ik nog heb. Ik verhuis hierheen met Bobby.’

Dit kan niet waar zijn.

‘Ik heb geschreven dat ik zou komen. Ik begrijp niet waarom ze me niet verwachtten.’

De brief. Eve had een maand geleden een brief van Audrey onderschept. Ze haalde vaak de post voor mevrouw Barrett uit de brievenbus als ze bij haar op bezoek was, omdat Robbie het

leuk vond om een praatje te maken met de postbode. Toen ze de afzender had gezien, had Eve de brief vlug in haar tas gestopt. Thuis had ze hem meteen in de prullenbak gegooid, zonder de moeite te nemen om hem te lezen. Had ze dat maar wel gedaan! Dan had ze Audrey kunnen zeggen dat ze niet moest komen, dat de Barretts verder waren gegaan met hun leven en niet wilden dat een oorlogsbruid, die ze nooit ontmoet hadden, hun huis kwam binnenvallen.

Eves paniek ebde een beetje weg bij de aanblik van de identieke bungalows toen ze haar eigen wijk in reed, en straat na straat passeerde. Toen ze de buurt voor het eerst gezien had, vond ze het er heel Amerikaans uitzien, met zijn keurige, groene gazonnetjes en witte houten hekjes. Nu vond ze de buurt ongezellig en saai. Voor de oorlog was dit weidegrond geweest, en de straten zagen er nog steeds kaal uit, met slechts hier en daar een spichtig boompje, dat moeite had om te groeien. Heel even zag ze de schitterende, geometrisch aangelegde tuinen van Wellingford Hall voor zich, en herinnerde ze zich de regenboog aan kleuren, de kiezelpaden, het vertrouwde *tsjak-tsjak* van George' snoeischaar.

Voor de oorlog. Voor alles veranderde.

Toen ze de oprit van haar huis in draaide, boog Audrey zich naar voren om door de voorruit te kijken. 'Dit huis lijkt op het huis dat Robert voor me zou gaan bouwen.'

Eve kon geen antwoord geven. Ze herinnerde zich de brochures en bouwtekeningen die Robert gestuurd had, herinnerde zich Audreys bezorgdheid en onzekerheid. '*Het ziet er zo klein uit... met maar twee slaapkamers!*'

'*Minder kamers voor jou om schoon te maken,*' had Eve tegen haar gezegd. Eve parkeerde onder de carport en deed net de keukendeur voor iedereen open, toen een bekende pick-up voor het huis stopte en toeterde. *Tom*. Hij riep door het open raampje naar Eve. 'Hé, Audrey!'

Eve en Audrey draaiden zich allebei om en reageerden tegelijkertijd. 'Ja?' Kon het nog ingewikkelder worden? Eve liep

vlug naar de pick-up, waar Tom met zijn arm op het geopende raampje leunde. ‘Hoi, Tom. Wat brengt jou hier?’

‘Ik kwam even kijken of jij en Robbie zin hebben om mee te gaan naar de boerderij. We hebben een nieuw fleslammetje.’

‘Bedankt, maar we hebben bezoek,’ zei ze, terwijl ze naar hen wees. ‘Misschien een andere keer –’

‘Oom Tom! Oom Tom!’ Robbie holde de oprit af. ‘Mag ik met u mee naar de boerderij?’

‘Vandaag niet,’ zei Eve. Ze ving hem op voordat hij bij de pick-up was. ‘We gaan een ijsje eten, weet je nog?’ Ze tilde Robbie op en draaide zich om om Tom gedag te zeggen, maar Tom keek niet naar haar. Hij keek naar Audrey en haar zoon, en nam hen aandachtig op. ‘Ik heb een vriendin van vroeger uit Londen op bezoek,’ zei Eve, terwijl ze langzaam terug begon te lopen naar het huis. ‘We hebben heel wat bij te praten. Dag, Tom! Tot ziens!’

‘Ja, tot kijk.’ Hij trok niet op. Hij keek nog steeds met grote ogen naar Bobby en Audrey.

Eve liep vlug terug naar de carport en nam iedereen mee naar binnen. Ze haalde ijslolly’s uit de vriezer en probeerde de jongens naar de achtertuin te sturen om ze daar op te eten, maar Audreys zoon weigerde bij zijn moeder weg te gaan. ‘Wil jij er ook één?’ vroeg ze aan Audrey. ‘Iedereen in Amerika eet deze dingen als het heet is buiten. In elk ervan zit wel een maandrantsoen suiker.’ Audrey leek haar niet te horen.

‘Wacht! Was dat Tom?’ flapte ze er plotseling uit. ‘Roberts vriend Tom? Een van de vermaarde vier?’

Eve had kunnen liegen en nee kunnen zeggen, maar de brokstukken van haar leven begonnen haar te ontglippen als een handvol knickers en ze leek ze niet meer snel genoeg te kunnen opvangen. Ze knikte.

‘Ik had dolgraag kennis met hem willen maken.’ Audrey keek door het raam van de keukendeur alsof ze van plan was om de oprit op te rennen om hem tegen te houden. Gelukkig was Tom al weggereden. ‘Het laatste wat we hoorden was dat hij gewond

was... ergens in Italië, toch?’ vroeg Audrey.

‘Ja. Maar hij heeft het overleefd.’

‘De vier vrienden...’ mijmerde Audrey. ‘Robert, Louis, Tom en... wie was de vierde?’

‘Arnie.’

‘Ja. Robert was er zo kapot van toen hij hoorde dat Arnie ingestort was. Hij vertelde me altijd verhalen over zijn jeugd, dat ze met zijn vieren opgroeiden en samen aan allerlei sporten deden.’

‘Vooral basketbal. Dat is hier heel geliefd. Wil je een ijslolly?’

‘Hoe wist Tom wie ik was? Of... had hij het tegen jou? Noemde hij *jou* bij mijn naam?’

‘Nou, ik... hij...’

‘Wat is er aan de hand, Eve?’ Ze keek verbaasd, maar Eve kon merken dat de puzzelstukjes op hun plek begonnen te vallen. ‘Hij noemde jou Audrey – en je antwoordde hem!’

Eve kreeg geen lucht meer.

‘Je hebt mijn plek gestolen, hè? Daarom was je in het huis van de Barretts!’

‘Audrey –’

‘Je doet je voor als mij en zegt dat Harry Roberts zoon is. Je noemt hem steeds Robbie, maar hij heet Harry.’

‘Ik kan het uitleggen –’

‘Je woont zelfs in mijn huis – Roberts huis!’

Eve sloeg haar ogen neer. Ze gaf geen antwoord.

‘Hoe heb je al die mensen kunnen bedriegen, Eve? Waarom zou je zoiets vreselijks doen?’ Audrey leek net zo in shock als na de VI-aanval.

Uiteindelijk maakte Eves angst plaats voor woede. Ze barstte uit: ‘Je wilde dit leven niet, Audrey! Je was te bang en te stom om het aan te nemen nadat Robert gestorven was. Je gooide het weg, in de prullenbak, dus ik greep mijn kans! Dit is het enige thuis dat mijn zoon ooit gekend heeft. Ik sta niet toe dat je hier naar binnen komt banjeren en het van hem afpikt.’

‘Het van hem afpikt? *Jij* bent degene die de familie van *mijn*

zoon afgepakt hebt! Bobby heeft recht op de steun van zijn grootouders. Hij heeft er recht op om zijn vaders familie te kennen.’

‘Het is nu te laat om van gedachten te veranderen. Ze zijn nu mijn familie. Dit is mijn huis, het huis van mijn zoon – niet het jouwe. Je kunt het niet terugpakken.’ Het kon Eve niet schelen hoe geschokt of kwaad Audrey was. Het was nu te laat om dingen te veranderen.

‘Maar we kunnen nergens anders heen!’ riep Audrey.

‘Wij ook niet!’ Eve ademde zwaar, terwijl ze elkaar zwijgend aanstaarden. Hun zoontjes keken met wijd open ogen van verwarring naar het drama dat zich ontvouwde. De ijslolly’s waren vergeten. ‘Luister, Audrey. Zolang wij elkaar kennen, had jij alles en ik niets. Jij bent Audrey Clarkson – het verwende, rijke meisje, de aristocrate! Je ging naar een chique school om te leren hoe je een rijke echtgenoot aan de haak moest slaan, dus je kunt in Londen vast wel een rijke man vinden die bereid is om met het rijke dochtertje van Alfred Clarkson te trouwen. Een man die een huis kan kopen dat twee keer zo groot is als dit huis – twee keer zo groot als Wellingford Hall!’

Audrey deed haar ogen dicht, alsof ze Eves woorden buiten probeerde te sluiten. Toen boog ze zich voorover, sloeg haar handen voor haar gezicht en begon te huilen. Diepe, hartverscheurende snikken deden haar tengere lichaam schudden. Eve herinnerde zich hoe die snikken haar medelijden opgewekt hadden toen ze nog kinderen waren. Ze was naar boven geslopen, naar het verboden gedeelte van Wellingford Hall om Audrey aardbeien en troost aan te bieden. En vriendschap. Maar deze keer niet. Nee, deze keer niet.

2

Wellingford Hall, Engeland, 1931

‘U mag Alfie niet wegsturen!’ Audreys stem klonk kleintjes in de enorme hal. Vader keek even naar haar en ging toen door alsof ze niets gezegd had.

‘Het is de beste jongensschool in Engeland,’ zei hij. ‘Ik zal trots op je zijn, jongen.’ Hij stond daar met zijn hand op de schouder van haar broer Alfie, alsof hij hem zegende. Zijn uitdrukking was streng, maar trots. Vaders donkere haar was uitgedund, met grijze haren bij de slapen. Hij negeerde Audreys uitbarsting. Ze was onzichtbaar voor hem. Dat was ze altijd geweest.

Alfie tilde zijn kin op en rechtte zijn schouders. ‘Ja, vader.’ Hij was al bijna net zo lang als vader. Als het nieuws dat hij weggestuurd werd naar kostschool hem al verontrustte, dan liet hij dat niet blijken. Maar ja, haar broer was altijd al dapperder geweest dan zij. Hij was haar beste vriend. Haar enige vriend. De enige persoon die haar leven draaglijk maakte.

‘Je zult vriendschap sluiten met jongemannen uit de beste families, jongen. Ik wilde dat ik die kans gehad had.’

Een snik ontglipte Audreys mond. Moeder sloeg haar ogen ten hemel en boog zich voorover om de as van haar sigaret te tikken. Haar robijnrode lippenstift liet een afdruk achter op het uiteinde van de lange houder. ‘Wees zo goed om Audrey mee te nemen tot ze zich kan beheersen, juffrouw Blake,’ zei ze tegen de gouvernante.

Audrey slikte en veegde haar tranen weg. ‘Ik... ik zou graag blijven, als het mag.’

‘Geen uitbarstingen meer?’ Audrey schudde haar hoofd, maar

stopte daar meteen mee. Moeder had een hekel aan onnozel ja knikken en nee schudden. 'Nee, moeder.'

Vader praatte nog steeds tegen Alfie alsof de anderen niet bestonden. 'We gaan er een paar dagen voor het herfstsemester heen, zodat je je kunt installeren. Williams kan ons met de auto brengen. Het is een voortreffelijke school, een werkelijk uitmuntende school.'

'Mag ik ook mee?' vroeg Audrey.

Moeder snoof. 'Het is een jongensschool, Audrey.'

'Ik bedoel als vader Alfie wegbrengt.'

Moeder nam een trekje van haar sigaret, blies uit, en zei toen door de wolk van rook: 'Tegen die tijd ben je zelf bezig met de voorbereidingen om naar je eigen school te vertrekken. Dat is het andere nieuws dat we wilden vertellen voordat je moeilijk begon te doen.'

'Welke school?' Audrey keek naar juffrouw Blake, die haar en Alfie tot nu toe les had gegeven. De gouvernante wendde haar blik af en bestudeerde de inhoud van haar theekopje.

'Ik heb geregeld dat je dit najaar naar dezelfde meisjeskostschool gaat als waar ik naartoe ben gegaan,' zei moeder. 'Je zult het er fijn vinden.'

Noch moeder, noch vader keek Audrey aan. Alfie glimlachte maar zo'n beetje. Als prikklimonade die geschud was, borrelde een panische angst in Audrey omhoog. Omdat ze wist hoe er op haar tranen gereageerd zou worden, vroeg ze of ze weg mocht en vluchtte naar haar kamer om in haar eentje te huilen.

Ze wist niet hoelang ze gehuild had, toen ze een zacht klopje op haar deur hoorde. Haar kussen was nat, haar ogen waren dik en pijnlijk. 'Wie is daar?' Moeder of vader zouden het niet zijn. Ze hoopte dat het niet juffrouw Blake was. De deur ging open en Alfie stak zijn hoofd om de hoek.

'Mag ik binnenkomen?' Ze krabbelde van haar bed af, rende naar hem toe en wierp zich in zijn armen.

'Is het niet vreselijk dat ze ons wegsturen?' vroeg ze. Hij trok haar even tegen zich aan en wurmde zich toen los.

‘Vat het niet zo zwaar op, zus. We wisten dat deze dag zou komen.’

‘Ik niet!’

‘Ik ben bijna veertien, Audrey. Dat is een beetje oud om in de kinderkamer les te krijgen van een gouvernante, vind je niet?’

‘Maar je bent mijn beste vriend!’

‘Hoor eens, je zult in een mum van tijd heel veel nieuwe vriendinnen maken.’

De gedachte aan het sluiten van vriendschappen joeg haar angst aan. Ze wist niet hoe dat moest. Vader was onlangs zestig geworden, en geen van de mannen die naar Wellingford Hall kwamen voor zijn jachtpartijen had kinderen van haar leeftijd. Moeders vriendinnen, allemaal voor in de veertig, brachten hun kinderen nooit mee als ze op bezoek kwamen uit Londen. ‘Ik wil niet naar een school,’ zei Audrey. ‘Ik doe het niet.’

‘Ik wil ook niet echt,’ zei Alfie. ‘Maar vader heeft zijn zinnen erop gezet. Hij wil dat ik alle voordelen krijg die hij nooit gehad heeft. Alle jongens uit de betere kringen gaan naar deze school. En hij heeft heel veel geld geschonken om me erop te krijgen.’

Audrey ging op de rand van haar bed zitten, uitgeput van het harde huilen. ‘Ik zal je missen, Alfie. Het zal hier zo stil zijn zonder jou.’

‘Met de feestdagen ben ik thuis. En in de zomer houden we nog altijd vakantie aan zee en gaan we zeilen op vaders boot. Ik ben nu oud genoeg om hem zelf te besturen. Dan neem ik jou mee, alleen jij en ik samen. Ik zal je zelfs leren hoe je ermee moet varen. Zou je dat leuk vinden?’

‘Ja!’ De gedachte joeg haar angst aan, maar ze wilde dat hij haar dapper vond.

‘Mooi zo,’ zei hij met een grijns. ‘Dat is iets om naar uit te kijken, toch?’

Een maand later vertrok Alfie naar kostschool. Het was de afschuwelijkste dag van Audreys leven. Ze zag hem in vaders automobiel stappen, die hoog volgestapeld was met hutkoffers en handkoffers, maar kon het niet verdragen om hem weg te

zien rijden. Zonder om te kijken vluchtte ze de wenteltrap naar haar kamer op.

De school waar zij heen moest, zou pas over een week beginnen. Ze had een maand aan het idee kunnen wennen, maar Audrey wilde nog steeds niet. Maar op Wellingford zou het ook ondraaglijk zijn, met alleen die saaie juffrouw Blake om mee te praten de hele dag. Ze keek uit haar slaapkamerraam naar de neerdalende stofwolk die de auto achterliet. Het bos aan de rand van het gazon lonkte naar haar. Ze zou weglopen.

Audrey liep op haar tenen de trap af en de hal in, spitste haar oren en keek zorgvuldig om zich heen. De tuindeuren stonden open om het late zomerbriesje binnen te laten. Ze glipte vlug naar buiten, vermeidde de knerpande kiezelpaden in de tuin en rende over het gazon naar het bos alsof ze achter een zoekgeraakte bal aan ging. Ze zouden haar te gemakkelijk vinden als ze de weg naar het dorp nam, dus ze zou gewoon in het bos verdwijnen. Aanvankelijk dreven boosheid en verdriet haar voort, maar hoe dieper ze het bos in liep, hoe moeilijker het werd om door het dichte struikgewas te komen. De bomen stonden dicht op elkaar, hun takken bleven haken aan haar kleren en schramden haar blote armen en benen. Haar vlucht stopte bij een beek, waarvan het water gorgelde als een fontein, terwijl het over stenen en dode takken raasde. Ze had geen idee hoe ze die moest oversteken. Tranen van frustratie prikten in haar ogen.

‘Hé, hallo, daar beneden!’

Audrey slaakte een kreet van schrik en greep naar haar hart. Toen keek ze omhoog. Op een boomtak boven haar zat een meisje in een verschoten rok en blouse met haar blote benen te zwaaien.

‘Je liet me schrikken!’ zei Audrey.

‘Dat weet ik!’ zei het meisje lachend. ‘Je had je gezicht moeten zien. Je sprong in de lucht als een bang konijn.’ Audrey keek toe hoe ze naar beneden klom, zo sterk en behendig als een jongen. Ze landde vlak voor haar en grijnsde, terwijl ze mos en boomchors van haar kleren veegde. Haar grijze ogen glommen van

plezier. Sproeten bedekten haar neus en wangen als spikkeltjes goud. 'Jij bent Audrey Clarkson, hè?'

'Hoe wist je dat?'

'Ik weet alles over jou.'

'Nietes.'

'Je bent twaalf jaar, net als ik, en je woont in Wellingford Hall met je vader Alfred, je moeder Rosamunde en je oudere broer Alfie.' Ze telde de namen stuk voor stuk af op haar vingers. 'Je vader hoefde niet te vechten in de Grote Oorlog, zoals alle andere vaders, omdat hij rijk was en –'

'Nee, zijn baan was te belangrijk. Hij bezit kolenmijnen en spoorwegen en zo. Daarom vocht hij niet.'

'O, juist ja.' Aan de spottende toon in haar stem hoorde Audrey dat ze haar niet geloofde. 'Jouw "belangrijke" vader bleef thuis, terwijl de mijne vocht en stierf in de Slag bij Amiens. Ik heb hem zelfs nooit gezien.' Haar goudbruine haar raakte los uit haar vlechten, en er zaten stukjes boomblad en dennennaalden in. Het had een rossige gloed als de zon erop scheen.

'Wat erg van je vader,' zei Audrey. Zoiets vreselijks kon ze zich niet indenken. 'Ik zie mijn vader nauwelijks –' begon ze, bij wijze van verontschuldiging.

'Maar je hebt er tenminste een.' Het meisje sloeg haar enkels over elkaar en liet zich op de grond zakken, zo gracieus als een bosgeest. Ze trok haar schoenen en sokken uit. Audrey had nog nooit zulke versleten schoenen gezien, of sokken die zo vaak gestopt waren. 'Je moeder is de dochter van een hertog of een graaf of zoiets,' vervolgde het meisje, 'maar ze trouwde met je vader vanwege zijn geld, ook al is hij veel en veel ouder dan zij. En nu is ze een lid van de beau monde, die meestal in Londen blijft en dol is op feesten en dansen.'

Audreys wangen gloeiden van die onvriendelijke samenvatting, maar ze kon niet ontkennen dat de kern ervan waar was. 'Wie heeft je dat allemaal verteld?'

'Mijn moeder. Ze werkt voor jouw familie in Wellingford Hall. Na mijn geboorte wilde ze thuisblijven om voor mij te

zorgen, maar ze moest gaan werken omdat mijn papa dood was. Oma Maud zorgt voor me. Ik zie mijn moeder alleen op haar vrije dag.'

'Waar woon je?'

'In een arbeidershuisje in het dorp. Het is van je vader – net als al het andere in het dorp. Zijn mannetje komt onze huur innen, weer of geen weer. Ik heb je familie afgelopen Kerst in de kerk gezien. Ik ga iedere zondag met oma Maud. Je hebt me daar vast nooit gezien, hè?'

Audrey schudde beschaamd haar hoofd. Ze wilde van onderwerp veranderen. 'Wat doe je hier zo diep in het bos?'

'Ik ga picknicken.' Ze stond op en liet haar schoenen en sokken onder de boom liggen. 'Daar is het een prachtige dag voor, vind je ook niet? Maar het is niet zo'n soort picknick als die van jullie.'

'Hoe bedoel je?'

'Jullie bedienden sjouwen tafels, stoelen, chique witte tafelkleden en porseleinen serviesgoed naar jullie gazon, zodat jullie dienstmeisjes thee kunnen inschenken.' Ze aapte spottend een reverence na en schudde toen haar hoofd. 'Dat is geen echte picknick!'

'Hoe ziet een echte picknick er dan uit?'

'Kom, dan zal ik het je laten zien. Doe je schoenen uit, zodat je naar dat eilandje in het midden van de beek kunt waden. Dat is de perfecte plek voor een picknick.'

Audrey aarzelde, veegde toen wat vuil van een rotsblok en ging erop zitten om haar schoenen en sokken uit te doen. 'Ik kan je uitnodiging net zo goed accepteren, denk ik. Ik ga uit huis, namelijk.'

'Echt?' zei het meisje meesmuilend. 'Waar ga je heen?'

'Dat weet ik nog niet. Maar ze hebben mijn broer naar kostschool gestuurd, en nu willen ze mij ook wegsturen. Ik doe het niet! Ik weet gewoon dat ik vreselijke heimwee zal krijgen.'

'Krijg je dan geen heimwee als je wegloopt?'

Daar had Audrey nog niet aan gedacht. Ze voelde de tranen

weer achter haar ogen branden. ‘Ik weet gewoon niet wat ik anders moet doen om te zorgen dat ze naar me luisteren.’

‘Nou, daar kun je over nadenken terwijl we onze picknick houden. Kom mee.’ Ze sprong van de ene steen in de beek op de andere, alsof ze vleugels aan haar voeten had, draaide zich om en wenkte Audrey vanaf het eilandje in het midden. ‘Kom!’

Audrey kon niet doen wat het meisje had gedaan. De stenen zagen er glibberig uit, en trouwens, sommige wiebelden een beetje toen het meisje erop stapte. Het water leek niet heel diep, dus ze besloot naar het eilandje te waden. Het water was zo ijskoud, dat ze verschrikt naar adem hapte. Het meisje lachte. ‘Koud, hè?’ Na twee stappen wilde Audrey terug. De stroming trok aan haar enkels en de kleine steentjes op de beekbedding staken in haar voetzolen. Maar ze ging door. Om de een of andere reden wilde ze indruk maken op dit meisje. Ze deed nog een paar stappen, rillend in het ijskoude water, en toen was ze er.

‘Je hebt het gehaald! Ga zitten.’ Het meisje wees naar een stukje onkruid en aarde en ging met gekruiste benen op de grond zitten. Ze maakte een servet los, die aan haar rokband gespeld zat, en vouwde die open. Er zaten een stevig saucijzenbroodje en een scone in. Met haar vuile handen brak ze beide schatten zorgvuldig doormidden en legde ze op het servet. ‘Ga je gang,’ zei ze. Er zaten rouwrandjes aan haar afgekloven vingernagels.

Audrey wilde niet onbeleefd zijn. En het eten zag er lekker uit, het saucijzenbroodje goudkleurig en knapperig, de scone boordevol stevige rozijnen.

‘Dit was eigenlijk mijn lunch, maar ik heb vandaag gespijbeld.’

‘Gespijbeld? Waarom?’

‘Omdat de zon voor het eerst in dagen schijnt, en ik er behoefte aan had om buiten te zijn.’

Audrey nam een hap van het broodje. Ze herkende de kruiden niet, maar het smaakte heerlijk. ‘Krijg je daar geen moeilijkheden mee, als je spijbelt?’

‘Kan me niet schelen,’ zei ze, terwijl ze haar schouders ophaalde. ‘Ik weet al net zoveel als de meester.’

‘Echt niet.’

‘Wel!’ Ze lachte en boog zich naar haar toe. ‘Als ik je een geheim vertel, zul je me dan plechtig beloven dat je het aan niemand verklapt?’ Audrey aarzelde even, maar knikte toen. ‘Nee, nee, nee,’ zei het meisje, en ze lachte weer. ‘Zo kun je geen plechtige belofte doen! Weet je dan niks over het delen van geheimen?’ Audrey schudde haar hoofd. ‘Je moet je rechterhand op je hart leggen, zo, en dan zeggen: “Ik beloof je met mijn hand op mijn hart om het tegen niemand te zeggen.”’ Ze raapte een handvol bladeren op en verkrumelde ze in haar vuist, waarna ze de stukjes op de grond liet dwarrelen.

Audrey slikte. Haar hart bonkte heel hard. Er kroop een rilling van angst langs haar ruggengraat omhoog toen ze haar hand op haar hart legde. ‘Ik beloof je met mijn hand op mijn hart om het tegen niemand te zeggen.’

Het meisje boog zich dichterbij haar toe. ‘Mijn moeder leent boeken uit je vaders bibliotheek. Ze neemt elke keer nieuwe voor me mee naar huis, en brengt de andere dan weer terug. Ik ben er heel voorzichtig mee. Maar zo komt het dat ik meer weet dan mijn meester.’

‘Hebben jullie dan geen boeken thuis?’

‘Ha! We hebben niet eens boeken op mijn school!’

‘Ik kan me geen school zonder boeken voorstellen.’ Audrey slikte de laatste hap van haar saucijzenbroodje door en wilde dat ze een vingerdoekje had om haar handen af te vegen. Het was heerlijk geweest, maar een beetje vet. Het meisje veegde haar vingers af aan haar rok.

‘De chique school waar jij heen moet, zal vast heel veel boeken hebben.’

De herinnering temperde Audreys plezier in de picknick, alsof de zon achter een wolk gekropen was. ‘Ik wil niet weg van Wellington Hall. Ik mis het zelfs al om thuis te zijn als Alfie en ik op vakantie zijn aan de kust.’

‘Waarom loop je dan weg?’ Audrey reageerde niet. Ze wist het niet. ‘Ze zullen je komen zoeken, hoor.’

‘Dat weet ik.’

‘Hier, eet je scone op.’ Het meisje gaf haar de halve scone. Audrey nam een hap. Hij was net zo lekker als de scones van hun kokkin. Misschien wel lekkerder. Ze wilde dat ze er een kopje thee bij had.

‘Waarom ga je niet naar een dagschool, zoals ik,’ vroeg het meisje, ‘zodat je ’s avonds naar huis kunt? Ik loop naar mijn school, maar jij zou er in je vaders automobiel naartoe kunnen.’

Audrey stopte met eten. ‘Dat is een heel goed idee.’

‘Kijk niet zo verbaasd. Ik ben net zo slim als jij, hoor. Ik ben alleen niet net zo rijk.’ Ze schudde de kruimels van het servet en speldde het weer vast aan de band van haar rok.

‘Ik voel me schuldig dat ik je halve lunch heb opgegeten.’

‘Nou ja, de volgende keer dat je wegloopt, mag je jouw lunch meenemen om met mij te delen.’

‘De volgende keer?’

Het meisje liet zich lachend opzij rollen. ‘Wat ben jij dom, zeg! Het is een grapje, Audrey Clarkson. Je gaat deze keer niet echt weglopen, dus er komt helemaal geen volgende keer. En ze gaan mij niet uitnodigen voor een picknick op jullie gazon, of wel soms?’

‘Het spijt me. Ik zou je heel graag uitnodigen.’

Het meisje kwam in een soepele beweging overeind en veegde haar rok af. ‘Kom, dan waden we weer terug en loop ik met je mee naar jullie gazon. Dan kun je tegen ze zeggen wat je besloten hebt over je school.’

Audrey waadde weer door het ijskoude water, waarbij de stroming aan haar voeten trok. De achterkant van haar jurk was vochtig van de grond waar ze op gezeten hadden. Ze zou op haar kop krijgen van juffrouw Blake, maar het kon haar niet schelen. Ze trokken hun schoenen aan en het meisje ging haar voor over een pad dat Audrey niet opgemerkt had. Aan de rand van het gazon bleef ze even staan, alsof ze ervoor terugdeinsde op het dikke, prachtig verzorgde gazon te stappen. ‘Dag, Audrey Clarkson. Succes!’

‘Dank je. En heel erg bedankt voor de picknick.’ Ze draaide zich om naar het huis. De zon zette de ramen van de westelijke vleugel van Wellingford Hall in een felle gloed. Audrey had nog geen tien stappen gezet, toen ze zich omdraaide. ‘Wacht! Je hebt helemaal niet gezegd hoe je heet.’ Maar het meisje was in het bos verdwenen.

Eve volgde uitgelaten het smalle pad door het bos. Wacht maar tot oma Maud hoorde over haar picknick met het meisje van Wellingford Hall! Die onnozele hals was van huis weggelopen. Stel je voor! Wie wilde nou ooit weglopen van een sprookjesachtige plek als Wellingford Hall, met tientallen bedienden die al haar wensen vervulden?

Oma zou zitten wachten met een pot verse thee onder de theemuts en een pasteitje, warm uit de oven. Ze zou Eve in haar zachte armen sluiten, alsof ze haar jarenlang niet gezien had, in plaats van vanmorgen nog. Ze zou afkeurend *ts ts* mompelen over Eves gekreukte jurk, terwijl ze met haar kromme vingers stukjes boomblad uit haar haar plukte en vroeg hoe haar dag geweest was. Oma zou het niet erg vinden dat ze gespijbel had, maar ze zou heel verbaasd zijn dat ze het rijke meisje van Wellingford Hall ontmoet had. Oma las Eve iedere avond voor het slapengaan hardop voor uit de Bijbel, en Jezus leek veel strenge dingen te zeggen over rijke mensen die hun overvloed niet deelden met de armen.

Een blauwe gaai ging vanuit de boomtoppen tekeer tegen Eve toen ze uit het bos tevoorschijn kwam en over de begraafplaats naar huis liep. Oma leerde Eve de namen van alle vogels en de wijsjes die ze zongen. Oma praatte tegen de winterkoninkjes die in de achtertuin nestelden alsof ze haar kinderen waren.

Eve rende de laatste paar meter naar hun huisje en vloog naar binnen. ‘Oma Maud! Ik heb vandaag een nieuw vriendinnetje gekregen, en u raadt nooit wie het was. Echt nooit!’ Haar oma zat te slapen in haar stoel bij het keukenfornuis, met haar breiwerk op haar schoot. Ze bewoog niet, zelfs niet toen de

deur door de wind met een klap achter Eve dicht sloeg. Oma's gehoor werd steeds slechter, net als haar zicht. Eve liep naar het fornuis om de ketel op te zetten voor hun thee, maar het vuur was nauwelijks warm.

'Oma!' zei ze, hard genoeg om haar wakker te maken. 'U hebt het vuur uit laten gaan.' Ze bewoog nog steeds niet. Eve knielde naast haar stoel en schudde haar aan haar schouder heen en weer, eerst zachtjes, toen harder en harder, en schreeuwde haar naam. 'Oma Maud! Wakker worden!' De breinaalden en half-afgemaakte sok vielen van oma's schoot. Er was iets helemaal mis.

Eve krabbelde overeind en rende naar het huisje van hun burens. Haar benen voelden raar en zwaar. Ze klopte niet aan. 'Mevrouw Ramsey! Kom gauw! Er is iets mis met oma. Ze wordt maar niet wakker.' Mevrouw Ramsey droogde haar handen af aan haar schort en liep vlug achter Eve aan.

'Wacht even hier buiten, kind,' zei ze, toen ze bij de deur van hun huisje waren. Eve schudde haar hoofd en liep met haar mee naar binnen. Mevrouw Ramsey hurkte naast de stoel en bedekte de gerimpelde handen van oma Maud met de hare. Met tranen in haar ogen streelde ze zachtjes oma's gezicht. 'Ze is dood, Eve. Ik vind het zo erg.'

'Nee! Ze... dat kan niet! Ze was niet eens ziek!' Eves keel kneep dicht.

'Ze is vredig ingeslapen, schat.'

'Maar toen ik vanmorgen wegging, was ze nog helemaal in orde!' Eves gedachten tolden als bladeren in de wind. Ze wilde de dag opnieuw beginnen en alles anders doen, zodat hij anders af zou lopen. Dit was haar schuld. 'Ik-ik had eerder thuis moeten komen! Ik had haar niet alleen moeten laten!'

'Ik denk niet dat dat wat uitgemaakt zou hebben. Het was haar tijd, Eve.' Mevrouw Ramsey wilde haar hand pakken, maar Eve trok zich terug. Ze liet zich op haar knieën vallen voor de stoel en legde haar hoofd op oma's schoot, zoals ze altijd deed. Hij voelde niet langer zacht en warm aan. Eve begroef haar gezicht in oma's rok en snikte het uit.

Mevrouw Ramsey streelde Eves haar. ‘Ik zal Charlie naar Wellingford sturen om je mama te halen. Kom naar mijn huis, dan zet ik een kopje thee voor je.’

Eve ging weer op haar knieën zitten. ‘Ik moet hier blijven, bij oma Maud. Het vuur was uitgegaan. Ik moet het weer aansteken.’

Mevrouw Ramsey deed haar mond open alsof ze ertegenin wilde gaan, maar deed hem toen weer dicht. ‘Ik ben zo snel mogelijk terug.’

Alles leek onwerkelijk. Mama kwam thuis en het was niet eens zondagmiddag. Ze hilde samen met Eve en wiegde haar in haar armen. Zolang Eve zich kon herinneren, had oma Maud voor haar gezorgd, terwijl mama op Wellingford Hall werkte. Oma deed het huishouden, kookte voor Eve, stopte haar sokken, verstellde haar kleren, nam Eve mee naar de kerk, en zorgde ervoor dat het de hele winter warm bleef in huis. Oma zei iedere dag tegen Eve hoeveel ze van haar hield. Hoe kon Eve zonder haar leven?

Alle mensen uit het dorp kwamen naar de uitvaartdienst van oma Maud in de dorpskerk. Ze hielden net zoveel van haar als Eve, en ze vertelden hoe ze altijd iedereen in nood hielp, ook al betekende dat dat ze dan zelf gebrek leed. De zon scheen toen ze haar begroeven op de begraafplaats, en het leek oneerlijk dat het geen tranen regende uit de hemel. Ze werd te ruste gelegd naast haar man, de opa die Eve nooit gekend had. Mama pakte een handje aarde en gooide dat op de kist, maar Eve kon dat niet.

De dorpingen verzamelden zich na afloop in oma’s huisje, aten van het meegebrachte voedsel en vertelden verhalen. ‘Wij zullen altijd als familie voor je zijn,’ zei de dominee. Maar niemands omhelzing was zo heerlijk als die van oma Maud. Toen de laatste mensen weggingen en Eve en mama alleen waren, voelde het huisje donker en leeg aan, alsof oma de bron van licht en warmte was geweest.

‘Denkt u dat ze in de hemel is, mam?’ vroeg Eve.

‘Natuurlijk is ze in de hemel. Ze hield van Jezus, dat weet je.’

‘Dus ze is nu bij mijn papa?’

Mama knikte. ‘Ja. Wat zullen ze blij zijn om...’ Tranen verstikten haar stem voordat ze de zin kon afmaken. Ze liet zich in de stoel van oma Maud zakken, alsof ze geen kracht meer had om te blijven staan. Eve pakte de ingelijste foto van haar moeder en vader van het dressoir en ging ermee op de grond naast mama’s stoel zitten. Mama zag er jong en mooi uit, papa knap in zijn uniform. ‘Je bent net zo’n buitenmens als je vader,’ zei mama. ‘Je lijkt zo op hem. Je hebt dezelfde kleur haar, en net zulke sproeten als hij.’ Mam streek met haar vingers over Eves gezicht, alsof ze ze kon voelen. Oma Maud zei altijd dat iedere sproet een plekje aangaf waar een engel haar gekust had. Het verdriet bezorgde haar een knoop in haar maag. Oma was dood. Dood! Net als haar papa.

Eve had er vaak over gefantaseerd hoe haar leven eruit zou hebben gezien als hij niet gestorven was. Dan zou ze op de boerderij wonen met hem en mama en oma Maud. Papa zou zijn schapen en koeien verzorgen en mama zou thuis blijven met Eve, in plaats van werken op Wellingford Hall. Ze zou zingen terwijl ze aan het werk was in de keuken, net als oma Maud altijd gedaan had.

‘We moeten een beslissing nemen over de toekomst,’ zei mam. ‘Je kunt hier niet in je eentje blijven wonen, terwijl ik op Wellingford Hall werk of bij lady Rosamunde in Londen ben.’

Eve wist dat haar kindertijd in dit huisje voorbij was. En ook al kon ze zich niet indenken om te vertrekken uit het enige huis dat ze ooit gekend had, Eve wilde hier niet helemaal alleen wonen, waar ieder ding en elke geur haar herinnerde aan oma. ‘Ik wil bij u op het landhuis komen werken.’

‘O, Eve, nee.’ Mam trok haar in haar armen en hield haar stevig vast. ‘Ik heb nooit gewild dat je als dienstmeisje ging werken. Nooit. Er is zoveel veranderd na de oorlog, en er zijn nu veel betere banen voor slimme jonge meisjes als jij. Ik droomde ervan dat je ooit een typecursus zou volgen, of misschien in een winkel zou gaan werken. Maar je bent pas twaalf – voor allebei die dingen ben je nog te jong.’ Ze liet Eve weer los en streelde

haar haar. ‘Ik hoopte Wellingford Hall ooit zelf te verlaten, maar er was nooit genoeg geld over na het betalen van de huur.’

‘We zullen meer geld overhouden als we hier niet meer wonen. Dan kunnen we sparen.’

‘Dat is waar, maar –’

‘En trouwens, ik vind het niet erg om als dienstmeisje te werken. U hebt het al die jaren gedaan, dus ik kan het ook.’

‘Misschien alleen voor een paar jaar. En dan leggen we al ons geld bij elkaar voor jouw toekomst.’ Eve zag de droefheid in mams ogen, ook al probeerde ze te glimlachen.

‘Dan zie ik u ook vaker,’ zei Eve. ‘En dan hoeft u niet langer te worstelen met dit gammele, oude fornuis.’ Ze gaf het ding een schop.

‘Ze zullen je heel hard laten werken op Wellingford Hall, tot je jezelf bewezen hebt. En je zult alle bevelen van mevrouw Smith, de huishoudster, moeten opvolgen.’

‘Dat weet ik. Alleen tot ik zestien ben, goed? Alleen totdat we genoeg geld hebben gespaard.’

Mams ogen vulden zich weer met tranen. ‘Al die jaren die ik daar beneden doorbracht, in die donkere vertrekken van het dienstpersoneel, zag ik jou in mijn verbeelding buiten rondrennen, in bomen klimmen en in het bos spelen. Je bent zo vrijgevochten, Eve, en ik heb nooit gewild dat je in dat koude, donkere landhuis ging werken. Nu zul je niet eens meer naar school kunnen...’ Ze kon haar zin niet afmaken.

‘Dat vind ik niet erg, mam. Echt niet. Oma Maud zei altijd: “Of het nu goed of slecht weer is, aanvaard de dag die God je geeft.” Weet u nog?’

Mam knikte. Ze veegde haar tranen weg. ‘Dan kunnen we denk ik maar beter gaan inpakken. Zoveel hebben we niet.’

‘Daar zijn we zo mee klaar.’ Eve slikte de tranen weg die probeerden te ontsnappen en haalde de ingelijste afbeelding van Jezus van de spijker in de muur. Hij droeg een lam op Zijn schouders, en eronder stond in gouden letters: *De Heer is mijn herder*. Oma vertelde altijd graag hoe Eves papa voor zijn kudde

schapen zorgde op de boerderij. Soms glipte er eentje onder het hek door en dwaalde af. Dan ging papa het zoeken en bracht het naar huis, net als de herder in het verhaal dat Jezus vertelde.

‘Onthoud die woorden goed, Eve,’ zei oma dan, en ze wees naar het schilderij. ‘Je hebt dan wel geen vader hier op aarde, maar je hebt een hemelse Vader. En Hij zal altijd je trouwe herder zijn.’ Eve wikkelde het lijstje in een van oma’s wollen omslagdoeken, om mee te nemen naar Wellingford Hall.

De volgende ochtend werd ze voor het laatst wakker in haar bed in het arbeidershuisje. Buiten hingen de grijze wolken zo laag dat Eve ze bijna aan kon raken, alsof ze met betraande ogen meeleeften. Zachtjes sloot ze de deur van het huisje, in een afscheid zonder woorden, en zij en mam begonnen aan de lange weg naar Wellingford Hall, met alles wat ze bezaten.

Net toen het grote landhuis in zicht kwam, werd de weg versperd door een kudde schapen, die langzaam overstak en door een hek de wei in liep. De herder groette hen met een tikje tegen zijn hoed.

Op dat moment wist Eve dat de Goede Herder over haar zou waken in haar nieuwe huis.

‘Dit moedige en briljante boek zal met vreugde ontvangen worden door Lynns lezers en zorgen voor vele nieuwe fans.’

ELIZABETH MUSSER

‘Ik heb altijd genoten van Lynn Austins boeken, maar *Als ik jou was* blijft me het meest bij.’

TAMERA ALEXANDER

‘Lynn Austin is een meester in het uitdiepen van menselijke relaties. *Als ik jou was* is een pageturner die prachtig in elkaar zit.’

SUSAN MEISSNER

‘Lynn Austin is al heel lang een van mijn favoriete auteurs. *Als ik jou was* staat als een huis en zal zonder twijfel veel waardering oogsten.’

JULIE KLASSEN

‘*Als ik jou was* is een prachtig verhaal over moed, niet-aflatende liefde en de transformerende kracht van vergeving.’

MELANIE DOBSON

NUR 302

ISBN 978 90 297 2985 7

KokBoekencentrum.nl
UITGEVERS | UTRECHT